

36.0207 תכנית חיסכון בקופת גמל

הפקודה מעודכנת מיום ה-2 בספטמבר 2009

הגדרות

בפקודה זו –

1. "גיל הפרישה" – כמשמעו בחוק גיל הפרישה, התשס"ד-2004.
2. "החזיקה" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: חוק קופות הגמל), פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול של קופות גמל) התשכ"ד-1964 או כל חיקוק רלוונטי אחר שחל או יחול על פעילות קופות הגמל.
3. "עמית" – משרת הקבע או מי ששירת בקבע שצבורים לזכותו כספים בקופת גמל, כמפורט בפקודה זו.
4. "קופת גמל", "קופה" – כהגדרתן בחוק קופות הגמל, לרבות קרן השתלמות ולמעט קרן פנסיה.
5. "קופות בררות המחדל" – קופות הגמל שייבחרו מעת לעת לשמש כקופות שאליהן יופקדו הכספים של משרתי הקבע אשר הגיע מועד זכאותם לתחילת ההפקדות לקופת גמל, כמפורט בפקודה זו, ולא בחרו קופות אחרות שבהן ברצונם לנהל את כספי החיסכון. למען הסר ספק, באפשרות העמית להעביר את כספי החיסכון שהצטברו ואת ההפקדות השוטפות לקופות אחרות, בכל עת, בהתאם להסדר התחיקתי.
6. "שירות תקין" –
 - א. תקופת שירות שמשרת חייל על-פי התחייבות לשירות הקבע, למעט תקופות שבהן שהה החייל בחופשה ללא תשלום, תקופות נפקדות, עריקות, מחבוש, מאסר או מעצר;
 - ב. תקופת שירות בתנאי קבע שבסיומה התחייב החייל לשירות הקבע, ושירת ברציפות לה תקופת שירות של חצי שנה, לפחות, כמשמעה בסעיף 6 א;
 - ג. תקופת שירות שהומרה משירות החובה לשירות הקבע, עקב התחייבות לשירות הקבע ממושך;
 - ד. תקופת שירות הקבע, כמפורט בסעיפים 6 א' עד ג' לעיל של משרת הקבע, שהפסיק את שירותו וחזר לשירות;
 - ה. תקופת עבודה במוסד מוכר שצורפה לוותק עפ"י הגדרה בפ"מ 36.0103.

כללי

7. קופות הגמל (לרבות קרן ההשתלמות) הן מכשיר חיסכון לטווח בינוני-ארוך שנהנה מהטבות מיסוי המעוגנות בפקודת מס הכנסה ובתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות הגמל), התשכ"ד-1964. באמצעות קופות הגמל ניתן לחסוך כספים למטרות שונות, לרבות לצרכים הפנסיוניים של העמיתים.
8. כל חייל בשירות הקבע זכאי ליהנות מתוכניות חיסכון בקופות הגמל במעמד שכיר, במעמד עצמאי ובקן השתלמות, בכפוף לאמור בפקודה זו.
9. בחירת הקופות שבהן ינוהלו כספי החיסכון היא בהתאם לשיקול דעתו ובאחריותו של העמית. צה"ל אינו משמש כיועץ לעניין זה, והעמית רשאי להיוועץ ביועץ מוסמך בטרם יקבל החלטה בדבר החסכונות.
10. הסכמים עם קופות בררות המחדל יבוצעו על ידי הנהלת "חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ" (להלן – "חבר"), כהגדרתה בפ"מ 36.0204. פרטים אודות קופות בררות המחדל יובאו לידיעת העמיתים עם החלפתן בקופות אחרות וכן בפרסומים תקופתיים של אכ"א-מחלקת הפרט, אכ"א-מו"פ ו"חבר".
11. תנאי החיסכון ייקבעו בהתאם למסמכי היסוד של קופות הגמל, בהתאם להחלטות מוסדותיהן המוסמכים, בהתאם להתחייבויות שנטלו על עצמן כלפי העמיתים ובהתאם לחוקים ולתקנות שיפורסמו מעת לעת. כשיש סתירה בין המסמכים, ההחלטות וההתחייבויות הנזכרות לעיל לבין האמור בפקודה זו, האמור במסמכים, בהחלטות ובהתחייבויות הוא הקובע, כל עוד אינו סותר את החוק ואת התקנות. למען הסר

- ספק, הוראות המסמכים, ההחלטות וההתחייבויות הנזכרות לעיל לא יגברו על האמור בפקודה זו ככל שמדובר בהוראות לעניין עצם הזכאות להפקדה.
12. שיעור הטבות המס הניתנות בגין הפרשות לקופות, מועד ואופן משיכת הכספים מהקופות וכד' הם כמפורט בחקיקה. אכ"א-מחלקת הפרט ו/או אכ"א-מופ"ת תפרסם למשרתי הקבע את הכללים העדכניים מעת לעת.
13. מטרת הפקודה היא ליצור מערכת כללים אחידה ועקיבה ביחס לקופות גמל מסוגים שונים אשר בהן מופקדים כספי העמיתים.

זכאות להצטרף והפקדות לקופות גמל

קרן השתלמות-

14. משרת הקבע זכאי שיופקדו בחשבונו האישי בקרן ההשתלמות הפקדות שוטפות, בהתאם לשיעורים המפורטים בסעיף 16 להלן, אם השלים תקופת שירות תקין של שנתיים. אכ"א-רמ"ח הפרט יוכל להודות על הפקדות לקרן ההשתלמות בתיאום עם היועכ"ל, אף במועדים ובשיעורים שונים מהקבוע בפקודה זו, אם ימצא לנכון לעשות זאת מטעמים מיוחדים, ובלבד שאין בכך כדי לפגוע בזכויות משרתי הקבע או לחרוג מההסדר התחיקתי.
15. יובהר, כי תקופות שירות תקין, כהגדרתן בסעיף 5 ב'ה', אינן מזכות בהפקדות בדיעבד.
16. בכל חודש, ממועד הזכאות, כמפורט בסעיף 14 לעיל, יופקדו עבור העמית הפקדות שוטפות כמפורט להלן:
א. 2.5% מהשכר לקרן ההשתלמות – יופקדו מטעם העמית (מתוך שכרו החודשי).
ב. 7.5% מהשכר לקרן ההשתלמות – יופקדו במקביל מטעם צה"ל.
בסעיף זה, השכר לקרן ההשתלמות – כל מרכיבי השכר של העמית, לרבות תוספת צבא הקבע במלואה, תוספת רמת הפעילות והתוספות המקצועיות, למעט החזרי הוצאות, תמריצים וגילומי מס.

הוראות מעבר

17. משרת הקבע שהפקידו לחשבונו בקרן ההשתלמות הפקדות שוטפות כבר מתאריך 15 בדצמבר 2006 – יהיה זכאי לכך שיופקדו בחשבונו בקרן הפקדות שוטפות, גם אם לא התקיים בו התנאי המובא בסעיף 14 לעיל.
18. על אף האמור בפקודה זו, מי שביום 15 בדצמבר 2006 היה בעל התחייבות לשירות הקבע לתקופה של שלוש שנים או יותר, יהיה זכאי לכך שיופקדו בחשבונו האישי בקרן הפקדות שוטפות לאחר שהשלים תקופת שירות תקין של שנה אחת בלבד. למען הסר ספק, סעיף זה חל אף על מי שאינו חייל ביום 15 בדצמבר 2006.

קופת גמל במעמד שכיר

19. משרת הקבע זכאי שיופקדו בחשבונו האישי בקופת הגמל במעמד שכיר הפקדות שוטפות, בהתאם לשיעורים המפורטים בסעיף 21 להלן, אם השלים תקופת שירות תקין של שנה. אכ"א-רמ"ח הפרט, יוכל להורות על הפקדות לקופת גמל במעמד שכיר בתיאום עם היועכ"ל, אף במועדים ובשיעורים שונים מהקבוע בפקודה זו, אם ימצא לנכון לעשות זאת מטעמים מיוחדים, ובלבד שאין בכך כדי לפגוע בזכויות משרתי הקבע או לחרוג מההסדר התחיקתי.
20. יובהר כי תקופות שירות תקין, כהגדרתן בסעיף 5 ב'ה', אינן מזכות בהפקדות בדיעבד.
21. בכל חודש, ממועד הזכאות כמפורט בסעיף 19 לעיל, יבוצעו עבור העמית הפקדות שוטפות כמפורט להלן:
א. 5% מהרכיבים הלא-פנסיוניים מהשכר לקופת הגמל במעמד שכיר – יופקדו מטעם העמית (מתוך שכרו החודשי).

בלמ"ס

36.0207
פקודות מסכ"ל, 26 אבג' 97

ב. 5% מהרכיבים הלא-פנסיוניים מהשכר לקופת הגמל במעמד שכיר – יופקדו במקביל מטעם צה"ל.
רכיבי השכר הלא-פנסיוניים יקבעו ע"י אכ"א-רמ"ח הפרט בתיאום עם היועכ"ל ועם מופ"ת
ויעודכנו מעת לעת.

קופת גמל במעמד עצמאי

22. עם הכניסה לשירות הקבע, משרת הקבע זכאי שיופקדו בחשבוננו האישי בקופת הגמל במעמד עצמאי
הפקדות שוטפות שמקורן בניכוי משכרו, ללא הפקדה מקבילה של צה"ל, כמפורט בסעיף 23 להלן.

23. שיעור ההפקדות יהיה כלהלן:

- א. את שיעור ההפקדות השוטפות לקופה תיקבע אכ"א-מופ"ת באופן שי'קנה הטבות המס, בעת
ההפקדה, בהתאם לכללים הקבועים בתקנות מס הכנסה הרלוונטיות.
- ב. משרת הקבע רשאי לבקש להפקיד בקופה סכום כסף נוסף שאינו מקנה הטבות מס, כחיסכון יזום.
משרת הקבע המעוניין בחיסכון יזום כאמור, יגיש טופס בקשה מתאים (מפורסם באתר הכספים
והשכר בצה"לנט) לאכ"א-מופ"ת.

בחירת קופת גמל, מעבר בין הקופות והפסקת הפקדות

24. משרת הקבע רשאי לבחור את קופת הגמל שבה יופקדו הכספים ממשכורתו. כל עוד לא בחר את קופת
הגמל כאמור, ייעשו ההפקדות בקופה שתשמש באותה העת כקופת גמל ב'רת המחדל. על משרת הקבע
יהא להסדיר את הצטרפותו כנדרש לקופת גמל בררת המחדל, בתוך חמישה חודשים ממועד ההפקדה
הראשונה בקופה, על מנת שניתן יהיה להמשיך ולהפקיד הפקדות לחשבוננו בקופת גמל בררת המחדל והכל
בהתאם להוראות הדין כפי שיהיו באותה עת.

25. משרת הקבע המעוניין להצטרף לקופת גמל שאינה משמשת כקופת גמל בררת המחדל באותה עת, יידש
להגיש לאכ"א-מופ"ת אישור מהקופה שאליה הוא מבקש להצטרף. מועד הגשת האישור יהיה לא יאוחר
מהחודש הקודם לחודש שבו הבשילה זכאותו להפקדות לקופה, כמפורט בפקודה זו. לא הוגש אישור
כאמור, יופקדו ההפקדות בקופת גמל בררת המחדל.

26. משרת הקבע שהצטרף לקופת גמל ומעוניין כי ההפקדות השוטפות יופקדו בקופה אחרת מזו אשר בה הוא
עמית, יגיש לאכ"א-מופ"ת, באמצעות הטופס המתאים (מפורסם באתר הכספים והשכר ב'צהלנט'), את
בקשתו כאמור, בצירוף טופס אישור מקופה שאליה הוא מבקש להצטרף. לא צורף אישור כאמור, יופקדו
ההפקדות בקופה שאליה הופקדו לפני בקשת המעבר.

27. ההפקדות לקופת גמל שאליה ביקש משרת הקבע לעבור, יבוצעו עבור תקופת השכר הראשונה ואילך
שלאחר גמר הטיפול בבקשת המעבר. עמית המבקש להעביר כספים שהצטברו לזכותו בקופת גמל לקופת
גמל אחרת, יפנה במישרין למוסד שבו מנוהלת הקופה שאליה ביקש לעבור.

28. משרת הקבע רשאי להפסיק את הפקדותיו לקופת גמל, ע"י הגשת טופס בקשה מתאים (מפורסם באתר
הכספים והשכר ב'צהלנט') לאכ"א-מופ"ת. כשמדובר בהפקדות לקופת גמל במעמד שכיר או לקרן
השתלמות, עם הפסקת הפקדות המשרת – יופסקו גם הפקדות צה"ל לחשבוננו בקופה.

משיכת כספים מהחשבון על ידי העמית

29. הכספים שנצברו לזכותו של עמית בחשבון הם הסכומים שהופקדו בחשבוננו בקופת גמל מטעמו ומטעם
צה"ל (אם הופקדו גם מטעם צה"ל, לפי העניין), בתוספת הרווחים (או בניכוי הפסדים) שהסכומים צברו
במהלך השנים ובניכוי דמי הניהול, כפי שקובעת מעת לעת הקופה שבה התנהל חשבוננו של העמית.

בלמ"ס

30. משיכת כספים תיעשה על ידי הגשת בקשה באחד מסניפי המוסד שבו מנוהלת קופת הגמל שבה חשבונו של העמית, ולא באמצעות צה"ל.

שחרור מצה"ל ופרישה לגמלאות

31. משרת הקבע המשתחרר משירות הקבע או הפורש לגמלאות, כמשמעם בחוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985, יישאר עמית בקופת הגמל שבה הופקדו הכספים לזכותו, אך צה"ל יפסיק להפקיד עבורו כספים בקופה.

32. על אף האמור בסעיף 31 לעיל, משרת הקבע אשר פרש לגמלאות והתחיל להפקיד לקופת גמל במעמד עצמאי כחיסכון יזום, כמפורט בסעיף 23ב. לעיל טרם פרישתו, ימשיכו ההפקדות לקופה כניכוי מקצבתו הצה"לית.

פטירה

33. נפטר עמית, יחולקו הכספים שבחשבונו בקופת הגמל בהתאם לתקנון הקופה, שבה היה עמית סמוך לפני פטירתו.